

Utdrag ur

BARA ÖDEKYRKA GOTLAND VÅRD- OCH UNDERHÅLLSPLAN 2011

Ansvariga för vård- och underhållsplanen

Inför upprättandet av denna vård- och underhållsplan för Bara ödekyrka har ruinen och kyrkogården besiktigats av undertecknad.

Ansvariga för vård- och underhållsplanens olika delar anges här nedan.

(Namn inom parentes anger dock att i planen endast använts där angivet besiktningssprotokoll eller åtgärdsprogram, upprättat av resp. namngiven konsult.)

Kyrkobyggnad/ruin	Arkitekt Jan Utas
Kyrkogårdsmur	Arkitekt Jan Utas
Kyrkogård	Arkitekt Jan Utas
Växtlighet på kyrkogården	Ej utsedd
Stenarbeten	Ej utsedd
Inventarier av sten	Antikvarie Rebecka Svensson
Kyrkklocka/-or	(Ing. Ingvar Rohr)

Källförteckning

Otryckta källor

Handlingar i Gotlands fornsals arkiv, Visby

Handlingar i Riksantikvarieämbetets arkiv (ATA), Stockholm.

Inventering av inventarierna i Bara ödekyrka 1999-2000 och 2008, utförd av Birgitta Lerberg m.fl.

Inventering av Bara kyrkogård, utförd 1996 av antikvarie Roger Öhrman, Gotlands fornsal.

Tryckta källor

Lagerlöf, E., Svahnström, G., Gotlands kyrkor, 1991.

Rohr, I., Gotlands kyrkklockor och ringningsseder, 1985.

Sveriges Kyrkor, Gotland band IV:1, 1947.

Byggnadshistoria i årtal

ÅR	BYGGNADSDEL ETC.:	REF.
1091	Årtal enligt Strelow.	SvK
1239	Årtal enligt Taxuslistan.	SvK
o. 1250	Bara kyrka stod färdig med de delar vi ännu idag ser resterna – kor, långhus samt ett torn (SvK förlägger uppförandet av byggnaden samt dopfunten till Taxuslistans årtal 1239).	GK, SvK
t. 1300-tal	Altarfönster med masverk.	SvK
o. 1550	Kyrkan var mycket förfallen.	GK
1588	Församlingsborna begärde att gudstjänsterna skulle återupptas, de lovade att reparera kyrkan och avlöna prästen.	GK
1705	Kyrkklockan fördes till moderförsamlingen Hörsne trots församlingsbornas proteser.	SvK
1720	En ny kyrkklocka göts av Catharina Meyer, Stockholm.	GKR, SvK
o. 1798	Kyrkklockan skänktes (?) från Rosendal (Ung-Båtels), Follingbo.	SvK
1700-tal	Tornet och valven var skadade.	SvK
1860	Ett svärd hittades i kyrkan (nu försvunnet?).	SvK
1923	Omfattande konserveringsarbeten efter förslag av arkitekt Sven Brandel, Stockholm, på kostnad av direktör Harald Laurin	GK, SvK
	Kyrkogårdsmuren uppfördes delvis. Långhusets kapitälband flyttades från kyrkogårdsmuren där de varit inlagda och ställdes istället i långhuset på gräset.	
	Avtäcktes samtliga murar och murrester med cementbruk. Brottytor och andra skador i murytorna lagades. Två strävpelare av kalksten uppfördes på Ö sidan av tornets V mur.	GF
	Återuppbyggnadsplaner enligt Anders Rolands förslag.	GK, SvK
1973	Fogades och lagades ruinen med starkt cementbruk, lösa stenar säkrades.	GF
1992	Församlingen befarade att masverket i korets östfönster löper risk att förstöras och föreslår att det konserveras.	GF
o. 2002	En eller flera gravvårdar konserverades av Stenkultur i Stockholm AB.	GF
2004	Kyrkogårdsmuren restaurerades.	GF

ÅR	BYGGNADSDEL ETC.:	REF.
2005	Fasaderna restaurerades av Stenkultur i Stockholm AB efter förslag av antikvarie P. Olsson: Fogarna sågs över och lagades (blandning 1:3 med kalkstenskross som filler, bruket pigmenterades med kimrök).	GF
o. 2006	Den spräckta kyrkklockan lagades.	Muntl.

Förkortningar:

ATA	Riksantikvarieämbetets arkiv, Stockholm.
GF	Gotlands fornsals arkiv
GK	Lagerlöf, E., och Svahnström, G., Gotlands kyrkor. En vägledning, 1991.
GKR	Rohr, I., Gotlands Kyrkklockor och Ringningsseder, 1985.
Inskr.	inskrift i kyrkan
kh	kyrkoherde
Muntl.	Muntlig uppgift från församlingen.
o.	omkring
s.	sent
SHM	Statens Historiska Museum
SvK	Sveriges Kyrkor, Gotland bd IV:1, 1947.
t.	tidigt.

